

PAMFLET

Vrijgevestigde professional in de jeugdhulp, kom in actie!

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

Voorwoord

De positie van vrijgevestigden in de jeugdhulp staat onder druk. Als Samenwerkende Beroepsverenigingen Jeugd zien we dat gemeenten vaker kiezen voor (een aanbesteding aan) minder en grotere zorgaanbieders, of aan samenwerkingsverbanden. Dat betekent dat vrijgevestigden het risico lopen om niet langer gecontracteerd te worden, of alleen in onderaannemerschap.

Ben jij een zelfstandig orthopedagoog, vaktherapeut, psycholoog, of psychiater? Maak je je zorgen of er in de toekomst nog wel ruimte is voor jouw jeugdhulpaanbod in jouw gemeente of regio? Of overweeg je zelfs te stoppen met je werk door de drempels die je ervaart, of toelatingscriteria die worden gehanteerd? Kom in actie! Lees in dit pamflet wat je kunt doen.

Wil je meer weten? Lees dan het [e-book voor Vrijgevestigde zorgaanbieders in de jeugdhulp met 10 gouden regels voor vrijgevestigden](#), of bekijk de [factsheet](#).

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

1. Weet wat er speelt

Zorg dat je op de hoogte bent van de beleidsplannen en inkoopdocumenten van de gemeente(n) of regio waar je actief bent. Iedere regio heeft een regiobeeld dat de basis vormt voor noodzakelijke acties in regionaal verband. De opgaven die uit de regiobeelden naar voren komen, worden in plannen uitgewerkt. De regiobeelden en regio plannen zijn te vinden via www.dejuistezorgopdejuisteplek.nl.

Het [Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd \(OZJ\)](#) is beschikbaar met expertise, ondersteuning, uitwisseling en doekracht voor betrokkenen die willen samenwerken aan vernieuwing en verbetering van de jeugdhulp. Ook zijn er vanuit het Platform Sociaal Domein [regioadviseurs](#) beschikbaar. Zij zijn aanspreekpunt voor domeinoverstijgende vraagstukken, zoals toegang of wonen-zorg.

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

2. Zoek andere vrijgevestigden in jouw gemeente of regio op

Verenig je met andere vrijgevestigden. Zo sta je er niet alleen voor en kun je eventueel taken verdelen.

Bundel je kennis, kunde en netwerk en maak samen een plan om je zorgen kenbaar te maken aan andere partijen in jouw gemeente of regio.

Op deze [webpagina](#) vind je een overzicht met regionale samenwerkingsinitiatieven van vrijgevestigden zoals bij de VNG bekend.

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

3. Laat je stem horen tijdens de procedure om te komen tot nieuwe aanbesteding jeugdhulp

Om tot overeenkomst(en) met aanbieders voor de nieuwe aanbesteding jeugdhulp te komen, volgt de gemeente een procedure. Tijdens deze procedure zijn vaak mogelijkheden tot inspraak. Maak daar gebruik van. Het liefst zo vroeg mogelijk, bijvoorbeeld als lokale of regionale inkoopplannen gepresenteerd worden.

Ga naar informatiebijeenkomsten en geef aandachtspunten mee. Doe mee met de consultatierondes die vaak voorafgaan aan de publicatie van de aanbesteding.

Stel vragen, en deel je zorgen.

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

4. Deel je zorgen en ervaringen met de gemeenteraad

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdhulp op lokaal niveau. Zij kunnen het College en de wethouder controleren en bijsturen als dat nodig is. Daarom is het belangrijk dat de gemeenteraad weet wat er speelt.

Schrijf bijvoorbeeld een brief aan alle fracties en vraag om een gesprek om hen te informeren. Of maak gebruik van de mogelijkheid van spreektijd in de raads-, of commissievergaderingen als het onderwerp op de agenda staat.

Vaak is er ook een mogelijkheid thema's op de agenda van een vergadering van de gemeenteraad te plaatsen. Betrek hierbij bij voorkeur ook cliënten, ouders van cliënten en hun ervaringen.

TIP:
Trek samen op met
zorgaanbieders en/of
cliënt-vertegenwoordiging

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

5. Vorm een samenwerkingsverband

In sommige gevallen kan het wenselijk of noodzakelijk zijn om samenwerking aan te gaan met andere vrijgevestigden. Op die manier is het (soms) alsnog mogelijk om deel te nemen aan aanbestedingen.

Er zijn verschillende samenwerkingsvormen mogelijk die elk eigen voor- en nadelen kennen. Lees hier meer over in de [Handreiking OZJ samenwerkingsvormen](#).

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

6. Laat je beroepsvereniging weten wat er speelt

Maak aan je beroepsvereniging kenbaar maakt wat er in jouw gemeente of regio speelt, zodat zij op de hoogte is van de problematiek.

De beroepsverenigingen bundelen hun krachten in de Samenwerkende Beroepsverenigingen Jeugd. Zo dragen zij ook op landelijk niveau bij aan mogelijke oplossingen.

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

Tot slot: Jeugdhulp via PGB

Als je als vrijgevestigde aanbieder géén overeenkomst hebt met een gemeente, dan is het alsnog mogelijk om hulp te verlenen via een persoonsgebonden budget (PGB). Dit is vastgelegd in de Jeugdwet, artikel 8.1.1. Zorg verlenen via een PGB kan als aan voorwaarden is voldaan.

- ❖ In de eerste plaats moeten de jeugdige of de ouders pgb-vaardig zijn. Dit betekent bijvoorbeeld dat zij weten welke zorg nodig is. En zij moeten aangeven dat de voorziening die wordt geleverd door gecontracteerde aanbieders, niet passend is. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als specifieke kennis ontbreekt.
- ❖ In de tweede plaats moet de zorg of ondersteuning cliëntgericht, goed en veilig zijn.

Lees meer op de website www.regelhulp.nl.

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

Meer weten?

[E-book voor vrijgevestigde zorgaanbieders in de jeugdhulp](#) (OZJ, 2021). Dit E-book beschrijft de werkwijzen van gemeenten wat betreft inkoop en contractering, de verschillende vormen van inkoop en financiering en juridische samenwerkingsvormen. In het e-book staan praktijkvoorbeelden: waar liepen collega's tegenaan, wat vinden gemeenten belangrijk, en wat kunnen we hiervan leren? En er zijn 10 gouden regels geformuleerd voor de specifieke positie van vrijgevestigden met betrekking tot inkoop.

[Factsheet vrijgevestigde aanbieders in de jeugdhulp](#) (OZJ, 2022). In deze factsheet staat nuttige informatie voor vrijgevestigden, inclusief verwijzingen naar onderzoek en handreikingen.

The image contains two informational graphics from OZJ (Organisatie voor Jeugd en Gezin).

The top graphic is titled "Vrijgevestigden, de speedbootjes tussen de grote tankers. We hebben ze nodig om versnelling en flexibiliteit te brengen in het zorgveld" (Gertjan Sligt, Gemeente Alkmaar). It includes the text "E-book voor Vrijgevestigde zorgaanbieders in de jeugdhulp" and features a logo for "ZORG NADEWEG TOEGEGEEN VOOR DE JEUGD". The graphic contains illustrations of a bar chart, a handshake, and a pie chart.

The bottom graphic is titled "Factsheet vrijgevestigde aanbieders in de jeugdhulp". It includes the text "Vrijgevestigde zorgaanbieders in de jeugdhulp. Een wereld van mogelijkheden" and "Een wereld van mogelijkheden voor de jeugdhulp". The factsheet is organized into several sections with icons: "Belangrijke werkwijzen", "Kernmerken", "Positie in de jeugdketen", "Heldere afbakening", "Kwaliteitsborging", "Rollen en taken", "Beleidskader", and "Contractering". Each section contains bullet points and sub-titles.

Websites

De website van de VNG geeft informatie over vrijgevestigden.

Of raadpleeg de site van de betrokken beroepsverenigingen:

- [Beroepsvereniging van en voor alle professionals in sociaal werk \(BPSW\)](#)
- [Federatie Vaktherapeutische Beroepen \(FVB\)](#)
- [Landelijke vereniging van vrijgevestigde psychologen & psychotherapeuten \(LVVP\)](#)
- [Nederlands Instituut van Psychologen \(NIP\)](#)
- [Nederlandse Vereniging van pedagogen en onderwijskundigen \(NVO\)](#)
- [Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie \(NVP\)](#)

BPSW
beroepsvereniging
van professionals
in sociaal werk

v&vn
Verpleegkundigen
Maatschappij &
Gezondheid

nvo
nederlandse vereniging
van pedagogen en
onderwijskundigen

FVB
Federatie Vaktherapeutische Beroepen

BVJONG
KINDER- EN JONGERENWERK

NIP Nederlands
Instituut van
Psychologen

**landelijke
huisartsen
vereniging**

NEDERLANDSE
VERENIGING VOOR
PSYCHIATRIE
ARDELING
KINDER- EN JEUGDPYCHIATRIE

LVVP
LANDELIJKE VERENIGING VAN
VRIJGEVESTIGDE PSYCHOLOGEN
& PSYCHOTHERAPEUTEN

NVKI Nederlandse
Vereniging voor
Kindergeneeskunde

AJN
JEUGDARTSEN NEDERLAND

© Samenwerkende Beroepsverenigingen Jeugd, oktober 2024

**Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd**